

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1

Tel./fax: 286 840 129

E-mail: daniel.kunstat@soc.cas.cz

Důvěra některým institucím veřejného života

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2010, v10-03</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>1. 3. – 8. 3. 2010</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1079</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PO.8</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>26. března 2010</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Daniel Kunštát</i>

Součástí březnového šetření veřejného mínění CVVM byla otázka zjišťující důvěru občanů ve vybrané společenské instituce¹. Jak vyplývá z údajů v tabulce 1 na následující straně, více či méně výrazně převažující důvěře Čechů se z nabízených možností těší televize (62 % důvěřujících : 35 % nedůvěřujících), rozhlas (59 : 31), armáda (56 : 34). Prakticky napolovic rozdělená s vyrovnanými podíly důvěřujících i nedůvěřujících je pak česká veřejnost ve vztahu k policii (51 : 48), k soudům (46 : 50) a podobně též k tisku (50 : 47) a neziskovým organizacím (40 : 45). Převahu nedůvěřujících nad důvěřujícími šetření zaznamenalo u odborů (37 : 47), v tomto případě též poměrně vysoký podíl občanů zvolil nevyhraněnou odpověď „neví“. Téměř dvě třetiny dotázaných vyjádřily nedůvěru církvím, zatímco podíl důvěřujících mezi respondenty je přesně jedna čtvrtina. Více než polovina veřejnosti nedůvěřuje bankám, vůči kterým svou důvěru deklarují o něco více než dvě pětiny populace.

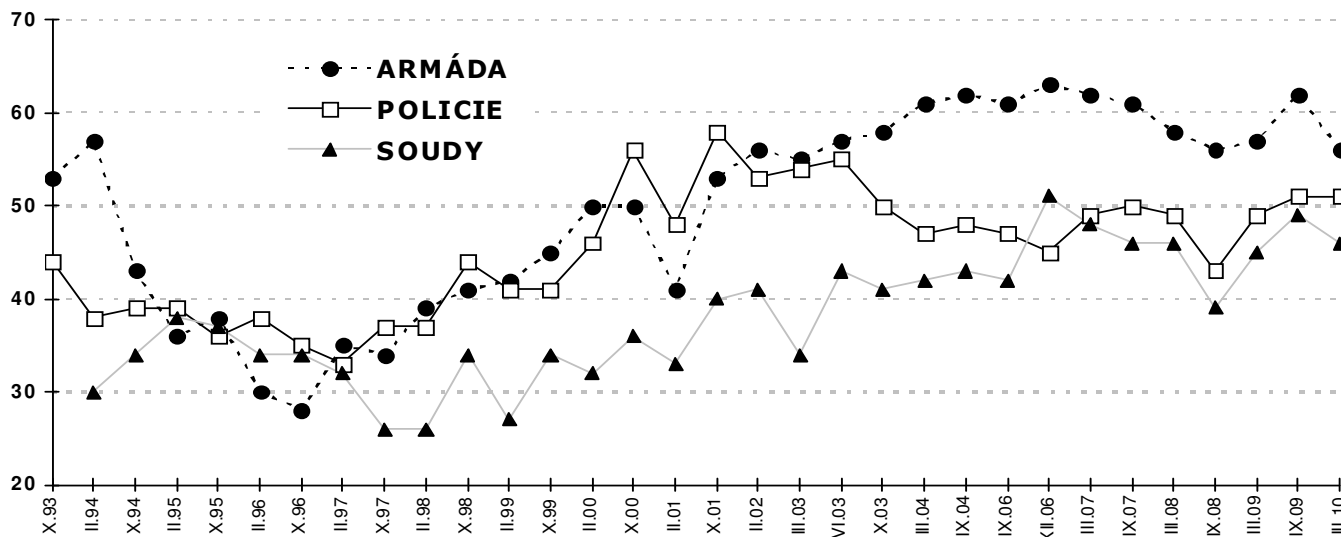
¹ Znění otázky: „Řekněte prosím, důvěřujete a) soudům, b) policii ČR, c) armádě, d) tisku, e) televizi, f) rádiu, g) odborům, h) církvím i) neziskovým organizacím j) bankám?“ Možnosti odpovědí: rozhodně důvěřuje, spíše důvěřuje, spíše nedůvěřuje, rozhodně nedůvěřuje.

Tabulka 1: Důvěra vybraným institucím veřejného života (v %)

	rozhodně důvěřuje	spíše důvěřuje	spíše nedůvěřuje	rozhodně nedůvěřuje	neví	D/N
Televizi	7	55	29	6	3	62/35
Rádiu	6	53	24	7	10	59/31
Armádě	11	45	24	10	10	56/34
Policii	6	45	36	12	1	51/48
Tisku	4	46	36	11	3	50/47
Soudům	7	39	36	14	4	46/50
Bankám	5	36	36	17	6	41/53
Neziskovým organizacím	5	35	32	13	15	40/45
Odborům	6	31	29	18	16	37/47
Církvím	6	19	30	34	11	25/64

Pozn.: Procenta v řádku.

Podrobnější analýza ukázala, že církvím i policii častěji nedůvěřují muži než ženy. U církví pak další významný diferenciační faktor pochopitelně představuje víra či náboženská příslušnost, když výrazně vyšší podíl důvěřujících se objevoval mezi věřícími a zejména mezi římskými katolíky. Bankám, soudům, policii a armádě častěji nedůvěřují lidé se špatnou životní úrovní. Třídění podle stranické orientace pak ukázalo, že nedůvěru policii a soudům častěji vyjadřovali sympatizanti KSČM, příznivci KDU-ČSL častěji důvěřovali církvím a neziskovým organizacím. Změny v míře důvěry vyjádřené společenským institucím sledovaným ve výzkumech již v předešlých letech zachycují grafy 1 a 2.

Graf 1: Vývoj důvěry armádě, policii, soudům (v %)

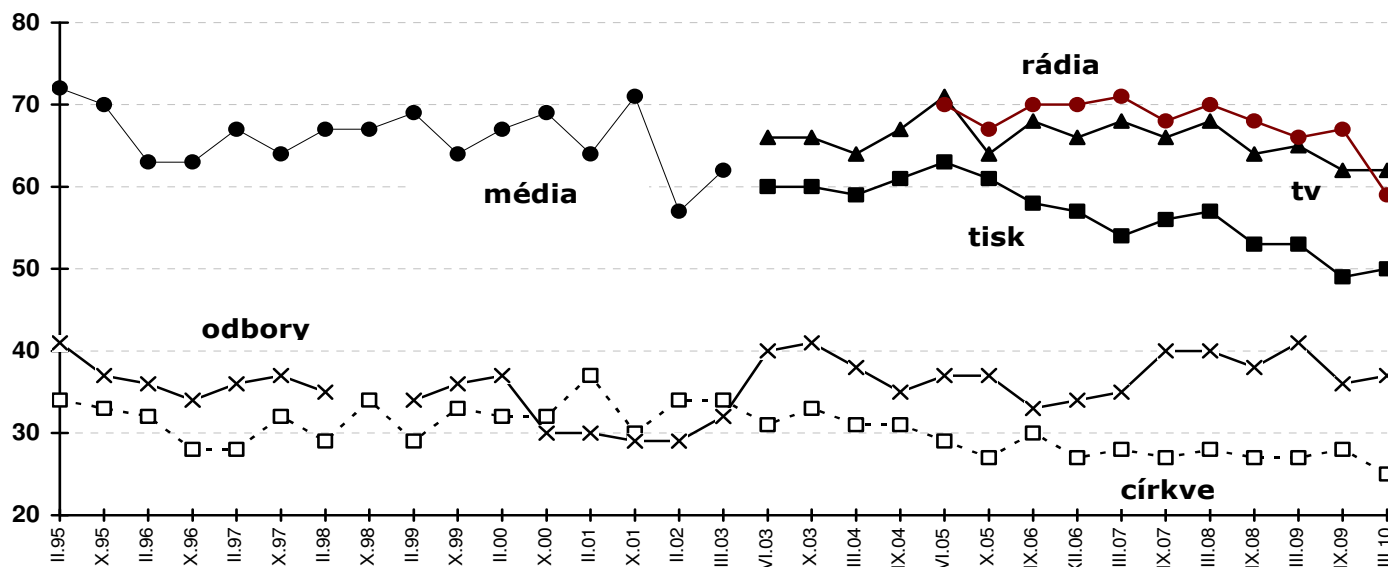
Pozn.: Údaje v grafu představují součet odpovědí "rozhodně důvěřuji" a "spíše důvěřuji" vyjádřený v procentech.

Vývoj důvěry v armádu, policii a soudy doznává v dlouhodobé perspektivě značných změn. Aktuální postoje veřejnosti ke všem uvedeným složkám jsou výrazně příznivější, než byly v průběhu 2. poloviny 90 let minulého století. V případě armády zhruba od roku

2003 důvěra osciluje kolem hladiny 60 %, v případě policie je to ve stejném období kolem 50 %. U soudů se podíl důvěry v letech 2003 až 2006 pohyboval těsně nad úrovní 40 %, od konce roku 2006 až na výjimky osciluje kolem 45 %.

Graf 2: Vývoj důvěry médiím, odborům, církvím (v %)

Pozn.: Údaje v grafu představují součet odpovědí "rozhodně důvěřuji" a "spíše důvěřuji" vyjádřený v procentech.

V posledních letech zjišťujeme nikoli již důvěru ve vztahu ke sdělovacím prostředkům obecně, ale zvláště televizi, rádiu a tisku (viz graf 2). Jejich důvěryhodnost navazuje na vysokou pozici, kterou si v průběhu předchozího období udržovala média obecně, ačkoli u všech můžeme od března roku 2007 pozorovat mírně klesající tendenci v důvěře veřejnosti, přičemž tato tendence je nejzřetelnější v případě tisku. Jak ukazuje graf, pozice tisku byla ve srovnání s rozhlasem i televizí prozatím vždy o něco horší. Důvěra v případě odborů a církví se přes různé výkyvy dlouhodobě stabilně pohybuje v poměrně nevelkém intervalu 30-40 % u odborů, respektive na úrovni jedné čtvrtiny až jedné třetiny u církví.